

2 TIMOTEO

Ná yoho ra søcuq bi 'yorba ra

Timoteo a ra Pablo

Ran zəngua

¹ Nugä dra Pablogä, Ojä bi zänni ma 'bäi'be a ra Jesucristo, ga xih yá ja'i a bi mam majuqni Ojä, ngue di un ra temazäi u to di däp yá mbui ra Cristo Jesús.

² Dí pən'na ra søcuq gra Timoteo, dadí huęc'a'i tengu'bü ma ts'unt'ü i. Ne dí äp Ojä ma Tahü di 'da'a rá mate ne rán huęcate ne da hyut'a ni mbui, ne ra Cristo Jesús ma Hmuhä.

Ra Timoteo da ma ran ho ma'da'yo nangue ra Jesucristo

³ Dí ęmbä jamadi Ojä 'bü dím bęn'i, ra xui ne ra pa thocpa thoho, nguetho dí pađi guí ęc'yεi xən ho tengugä, ngue dá øt'ä ra 'bəfi bi 'dacä Ojä, ne ngutho mi øt'ü mam bombøtahe 'bü maya'bü.

⁴ Dím bęn'i gán zom 'bü mán xummi, ne bi däh ni guidä. Ne ęmme dín nde ga nu i mahøn'a, ne din jagä ran johya xən ho 'bü ga nu i.

⁵ Dím bęn'i ngue hingui yoho ni mbui. Pe guí ęc'yεi xən ho, tengubü na 'yęc'yεi ni ndømbe ra Loida ne'a ni mbe ra Eunice.

⁶ Janangue'a dín nde'e thocpa tho guim bęni bi 'da'a rá ts'edi Ojä 'bü má căx ma 'yε bü ni ya, ne dí xi'i gan ęhya gui 'yøt' rá 'bəfi Ojä bi 'da'i.

⁷ Nguetho nu'a rá Hogandähi Ojä bi 'dajü hin di jajü dan suhü, pe di jajü ga huthü ran zambui,

ne dan huęj჏ n'da ngu n'daj჏, ne ga säm zehë ma mbuih჏.

⁸ Janangue'a o guí pes' ni sä gui mamp'a rám hmam ma Hmuhi, ne o guí su ngue dí ofädigä nangue Ojä. Pe ne'i dami hyät'i gui set yan unbi tengu thohogä, nangue rám hman Ojä guí øt'e. Ne Ojä da mbäx'i'i.

⁹ Ne bi yanju Ojä ne bi mberca ma mbuih჏, ne nubhya bi xij჏ ga Ørpah჏ rá 'befi. Pe hin í yanju a rá 'befi Ojä dí øth჏, pe bi yanju 'bu má hæmhba rá mate. Ne gue'a bi zän zehë Ojä 'bu him maní 'yøt' ra ximhäi, ngue da yanju ra Jesucristo.

¹⁰ Nuya bi nequi a mán ts'änni, ngue bi nequi ma yanteriora Jesucristo, nu'a bi däp rá ts'edi ran däte, ne bi jaj჏ dán 'yoh჏ rá 'yu ra te mazai. Ne gue'a i xij჏ rán ho ma'da'yo ra Cristo.

¹¹ Ne gue'a ram hma dá mangä, ne bá 'bengä, ne gue'a ram hma dá xänba u yu ja'i hing yu judío.

¹² Janangue'a dí sägä ran unbi ya. Pe hin dí pes' ma sä, nguetho dí pácä a to'o dí £c'yëigä, dí padi i ja rá ts'edi da mbesca ma tegä ngue dá däpi, ga pømanho 'bu rán zegui.

¹³ Ne nangue ran ho ma'da'yo dá xän'ni'i, dami thoqui gui 'yëc'yëi ra Cristo Jesús ne dami 'yøt' ran huęcate bi 'da'i.

¹⁴ Ne dami jamansu ran ho ma'da'yo i 'yo ni güenda, nangue rá Hogandähi Ojä i 'büpü mbo ma mbuih჏.

¹⁵ Guí padi gätho bi 'ue'u cu ngue yu mengu bu Asia, bi 'uegue nanguecä, ne ra Figelo ne ra Hermógenes.

¹⁶ Pe nu'u gätho 'büpü rá ngu ra Onesíforo, Ojä dí jap'. Nguetho nu ra Onesíforo xan ngu yu nidí bi

mbäxcagui, nε him bi mbes' rá sä nangue y✉ cadena i thurcä.

¹⁷ Nε nu'b✉ mi zøcua Roma a, εmme bi hyongui nε bi dingga.

¹⁸ Nu ra Jesucristo di japi x✉n ho 'b✉ rán zegui ra pa, nguetho nu'b✉ mám 'b✉p✉ Éfeso, nε εmme x✉n ngu 'be'a gätho bi 'yørp✉ ngue bi mbäx rá 'befi Ojä b✉ a. Nε man'da guí padi xinda guecä.

2

Ra hogadof✉i nangue ra Jesucristo

¹ Pε nu'i tengu'b✉ ma ts'unt'✉ i, gra Timoteo, dami hyä ra ts'edi nangue rá mate bi 'da'a ra Jesucristo.

² Nu ram hma gá 'yøde dá mangä, nε x✉n ngu'✉ i man'a majuqni. Nε n'dat'a ram hma gui thocpa ra 'befi mi'da y✉ hocja'i, gui huan'nd✉ to'o da zä da xänba ✉ mi'da.

³ Dami hyät y✉n unbi tengugä, nguetho gra hogadof✉i nangue ra Jesucristo.

⁴ Nu ra dof✉i hingui sä xtán hëti rá mb✉i, ngue x✉n ngu mi'da 'be'a gätho da 'yøt'e tengu mi'da y✉ ja'i thoho, janangue'a da zä da 'yøt'a i numanho rá hmu ngue bi c✉t' ran dof✉i.

⁵ Nu'a to'o nde da däh ran t'ëni, pε hin da dä 'b✉ hin da 'yørp✉ y✉n t'ëdi a ran t'ëni.

⁶ Nu'a to dim pεp✉ ja ra häi da zi a rá mb✉di din ja, janangue'a da hyumbi da 'yøt' rá 'befi, ngue da badi rá mb✉di i täse rá 'befi nangue rá mb✉i zëhe.

⁷ Dami padi 'be'a dí xi'i, Ojä di 'yomfëni'i ngue 'be'a gätho gui 'yøt'e.

⁸ Thocpa thoho guim b̄en i 'b̄a' ra Jesucristo ya, bi dāmb̄en i 'b̄ mi du, n̄e nu'a n'da rám bom'b̄eto ra David. N̄e gue'a ram hma dí mangä a.

⁹ Janangue'a dí s̄ä ran unbi ya, n̄e dí ofädi, tengu'b̄ drá ts'om'bäigä. Pe nu rám hman Oj̄a hingui ofädi a.

¹⁰ N̄e dí hät'i dí thocä a ra 'b̄efi, madague'b̄ pa ma unguigä, dín ndepe n̄e'u dim p̄ø u to'o gätho nthahni. N̄e ga comhb̄ rá ts'edi mixte a ra Cristo, gätho ȳu pa mazai.

¹¹ Majuani a ram hma, ngue
Nu'b̄ dím b̄emhb̄ tengutho 'b̄ darb̄ xcamá tuh̄
ra Cristo, da zä 'darb̄ dam 'b̄hmb̄ 'b̄.

¹² N̄e nu'b̄ dí häth̄ ȳan unbi, pe 'darb̄ ga comhb̄
b̄ ja rá ts'edi 'b̄.

Pe nu'b̄ dí c̄omhb̄ a ra Cristo, n̄e'a da ḡenj̄a a.

¹³ Nu'b̄ hin dí ɛc'ȳeih̄ gue majuani a, pe guexta'a
majuani a,

n̄e gätho da 'ȳot'a bi ma da 'ȳot'e.

Oj̄a da numanho ra hogamb̄efi

¹⁴ Dami b̄enba u bí 'b̄ep̄u nanguehya ȳam hman ya, nguetho in nu Oj̄a u. Gui xifi hin din junt'i nangue ȳam hma. Nguetho säti tho 'b̄ din junt'i, ndetho di u't̄u to'o i øde.

¹⁵ N̄e gan ɛhya gan xädi nguetho gra hogamb̄efi nangue a ram hma majuani. Damin 'yomf̄en i hyoni 'b̄e'a nam b̄oni n'da ngu n'da ram hma, n̄e gui p̄adi 'b̄e'a pe u n'da ngu n'da ȳam hma, n̄e gui pepi x̄an ho. Janangue'a da numanho Oj̄a a guí øt'e, n̄e hin gui pes' ni sä.

16 Nε gui 'uegue nangue yám hma säti thoho, nguetho nu'✉ hingui ho ✉, nε di japi ɛmmɛ din ts'om'bäi n'da.

17 Nε nu'✉ yám hma, tengu'b✉ ra səsi din ndoqui, nε da 'ya rá ja'i n'da. Ngue tengu yám hma i man'a ra Himeneo nε ra Fileto.

18 Nu'✉ bi 'uegue nangue ram hma majuəni, nε sä ɛn'✉ ya bin ja ngue ya xən dəmbəni ✉ y✉ 'yɛc'yεi i 'b✉i. Janangue'a bi pärpa yá t'ɛc'yεi ✉ 'da.

19 Pε nu rá 'bɛfi Ojä i ørpa y✉ 'yɛc'yεi, hin da zä dim 'bɛdi, nguetho di jamansu ✉ yá t'uhni Ojä. Nε nu'✉ yá t'uhni Ojä, ngue i man rá thuhu ra Cristo, i jatho da 'uep✉ ja ra ts'oqui.

20 Nε nuju dy✉ 'yɛc'yεih✉, dí øth✉ tengu'b✉ dyám pɛfih✉ b✉ ja rá ngu Ojä. Nε tengu'b✉ xən ngu yám pɛfi bí ja b✉. Nu'✉ 'da y✉ oro, nε y✉ t'axi, pɛgue ra za ✉ 'da, nε ra jähäi ✉ mi'da. Nu'✉ 'da ɛmmɛ pa nthoni, nu'✉ 'da hin ε mahyoni.

21 Nu'b✉ n'da ra ja'i da 'uesε b✉ ja ra ts'oqui, da gohi xən ho, tengu n'da ram pɛfi i pa nthoni, da mba ma jamansu, nε da zä di pɛpi xən ho rá hmu b✉ ja rá ngu.

22 Janangue'a dami 'uegue nangue y✉ ts'oqui di ho y✉ ts'unt'✉, pε gan ɛhya gui 'yøt' ran ho in nde Ojä. Nε gui hyä ra ts'ɛdi nangue guim bən Ojä, nε din ja nin huɛcate, nε n'dat'a guim bəmhb✉ ✉ gä mi'da i ɛc'yεi Ojä, nangue'✉ m'be't'e yá mb✉i.

23 Nε gui 'uetho nangue ran junt'i im man'✉ to'o hin din 'yomfɛni, nguetho ja guep✉ da mbap✉ n'da ra s̄hi.

24 Pε nu yá 'yɛhε ra Hmu hingui sä din s̄hi, pε din ja yá yemb✉i nangue n'da ngu n'da ✉, nε din ɛhya din xänbate, nε da hyät'i xən ho 'bε'a da t'ørpe.

25 Nε nu'bu 'bu'a n'da n'dan'yo im bεni, jante thoho gui 'yuti, xøhma tho Ojä di japi di päh rá mbui, da zøni da ba a majuäni.

26 Nε da din ran 'yomfεni xøn ho buya, nguetho da yäni nangue rá 'dihi ra zøthu xí bεnt'i, míñ nde a ra zøthu xtá 'yørpa rá pähä.

3

Ijatho dam fähmbu nangue'u yu ts'om'bäi

1 Nu'i Timoteo, dami pädi 'bε'a din ja. Ba ɛpu yu pa xøn hεi, nguetho dim 'buh yu ts'om'bäi.

2 Nguetho din huεc zøhe, ne hønt'a ra mbeti da nde. Nε ná yät'a, ne din 'yøzøhe, ne din sante, da mbesta'a 'bε'a i xih rá ta ne rá mbe, ne hinguim bεn ra mate bi tørpe, ne hinguim numansu Ojä.

3 Nε hin din ja yuán huεcate, ne njam'bu din hoh yu mbui, ne hønt'a go 'bε'a da xih yu mijä'ihu, ne øzøhe yu pähä zøhe, ne njo'o to i su, ne i san'u i øt' ran ho.

4 Nε yu zøndatetho, ne hinguim 'bε din 'yomfεni 'bε'a da 'yøt'e. Nε mbεni ma guesε, ne di ho rán johya ra ximhäi xinda gue rá pähä Ojä.

5 I ja yuán tøt'e tengu yu tøc'yεi, pe hinguim nde da hyän rá ts'edi Ojä u. Pe gui 'uegue nangue'u.

6 Nε i pa bu ja yu ngu, i hät' yu xisu, i xifi 'da'angu da 'yøthu ngue'u yu xisu hinguim zaqui yu mbui, ngue'a xøn ngu yu ts'oqui i tu. Nε man'da ní ts'ixpu ja ra ts'oqui.

7 Nε da 'yømanho 'bε'a gä ním hma da sifu ne thocpa tho din xädi pe njam'bu da ba a majuäni.

8 Tengu mi øt'u ra Janes ne ra Jambres, ngue'a mim bädi u, ne midín sahmbu ra Moisés, ngue rá pøngahyä Ojä. Nε ngutho i øt' yun 'yohu ya,

din səhmbu a ram hma majuqni. Ne bi ts'on yán 'yomfəni, ne bim 'bədi nangue'a ra 'yu majuqni.

⁹ Pe hingui ngu yu pa da hyät'i, nguetho gätho da t'uti nte ní mbat' u yám hma, tengu bin jap' u yu bədi ngue ra Janes ne ra Jambres.

Rán zəgui ran zofo

¹⁰ Pe nu'i Timoteo, gá tenni 'be'a dá xän'na'i. Ne guí pədi 'be'a dám 'bəcä, ne guí pədi hanja dá øt'ä a. Guí pədi 'be'a dí əc'yəigä, ne gán nu njäm'bə dán xəmbuigä. Ne guí pədi ja man huçcate.

¹¹ Ne guí pədi əmme bi mba ma ugui, ne gán nu 'be'a mán unbi dá hät'ä. Ne guí pədi 'be'a gätho dá thocä bu Antioquía, nepu Iconio, nepu Listra, ngue nu yán ucipi dá nugä. Pe Ojä bi yəngui nangue gätho u.

¹² Ne majuqni dí xi'i, to'o gätho da nde n'dat'a ra Cristo da dənni, da mba ma ucipi u.

¹³ Nu yu ts'om'bäi ne yu hyäte, man'da man'da xən ts'o 'be'a da 'yøt'e. Ne 'da xtín hyäthoho.

¹⁴ Pe nu'i, dami thoqui 'be'a gán xädi, guí pədi gue majuqni a, gue guí pədi to'o bi xän'na'i.

¹⁵ Ne gue'bə go gmín t'uhni, gá pəh rá t'ohni Ojä, i ja rá ts'edi bi bən'n'i'i gá däp ni mbəi ra Jesucristo, ne gán yanı.

¹⁶ Gätho rá t'ohni Ojä bi bənba Ojä nangue rá mbəi to'o bi 'yo't'i. Ne mahyonı di jaju ga pəhmbu 'be'a rán 'yomfəni Ojä, ne da xiju 'bu hinga gue'a dí øthu, ne gue'a dí pärca ma mbəihu a, ne da xängahu ran ho ga øthu.

¹⁷ Janangue'a nte di 'be'a rá mbəfi Ojä, da zä bu da 'yøt'e 'be'a gätho xən ho.

4

¹ Janangue'a dí xi'i gra Timoteo, Ojä in nujʉ, nɛ ra Jesucristo, nu'a i jatho ba pengua da 'yøt' ran ts'ʉt'abi, di juqnbq ʉ 'bui nɛ'ʉ xən du. In nujʉ, janangue'a ɛmme dí xi'i:

² Dami mamp'a rám hma, ɛmme gan Ɂhya guim ma, hønbʉ go hapʉ ne hønt'a go ní ora, pe guehma gui xifi n'da ngu n'da yʉ ja'i. Dami høcpa yʉ dadits'oqui, japi da 'ye'ts' yʉ ts'oqui, nɛ gui zerpa yʉ mbui bʉya. Nɛ jante thoho gui xänbi nɛ hin gan xømbui.

³ Gui hyumbi nguetho ba ɛpʉ yʉ pa njon da nde da 'yø'a ram hma di hocpa yʉ mbui, pøgue da zonh'nʉ mi'da yʉ xänbate, da man ʉ 'da yʉm hma man'da di hose.

⁴ Da goh yʉ mbui nangue'a majuqni, nɛ da dən'nʉ yʉm hma him majuqni.

⁵ Pe nu'i thocpa thoho gan 'yomfɛni xən ho. Dami hyät' yʉn ʉnbi, dami ja'ts'i xən ho a ni 'bøfi, nangue rán ho ma'da'yo ra Jesucristo.

⁶ Ne nugä, mi ts'ʉtho da zøn ra pa da guah ran t'unni nangue ma te dadí un Ojä, da zøn ra ora ga pøngä ua, ngue ga tu.

⁷ Bi gua a ran tøha dá øt'ä ya nangue'a ran tøha xən ho, nɛ bi gua a ra 'dihi dá øt'ä. Dá jamansu ma 'bøfi nangue ma t'ɛc'yøi dá øt'e.

⁸ Ne nuya bí jabʉ a ran ho di 'dacä ra hogá Inspector, ngue rán theui a ran ho dá øt'ä. Nɛ di 'dacä 'bʉ bi zøn ra pa. Nɛ hinga høngdä, nɛ gätho ʉ mi'da gue i xønni ba Ɂh ra Hmu, nɛ'ʉ gätho din t'un ran ho ʉ.

Bi mba ma bønbi ra Timoteo

9 Nε nu'i, Timoteo, dami 'yøt' ra ts'edi gua չcua n'dihi.

10 Nguetho nu ra Crescente bi mba bu Galacia, ne ra Tito bi mba bu Damacia, nu'a go ra Demas bi mbase bu ra hnini Tesalónica, ngue bi ho ra ximhäi in nu ya.

11 Hønt'a ra Lucas dí 'bu'be ua. Bá si a ra Marcos 'bu guá չhe, nguetho ga hongua a.

12 Ne dá penh pu ja ra hnini Éfeso a ra Tíquico.

13 Pe nu'bu guá չhe, gua cangui ts'u ma coto dá sopu Troas bu bí 'buh ra Carpo, ne'u ma libro gua cangui ts'u, pe man'da jats'edi gua canga yu socuqu hinga nt'o'ti.

14 Nu ra Alejandro ra 'yøt'acobre, xan ts'o 'be'a bi 'yorque. Ojaq di cospi nangue yant'øt'e.

15 Damim fädi hin da 'yøt'e'e tengu bi 'yorca, nguetho չmme bi gorca ma nde 'bu mán yaq.

16 Nu'bu rá mbudi bi mba ma juangui njom bi mbäxcagui, pe gätho bi hyega thoho. Ojaq di punba u.

17 Pe Ojaq dám 'bä'be ne bi zerca ma mbui, janangue'a dá jaq'ts'i dá man'a rám hman bu bí 'bu'u hing yu judío. Ne Ojaq bi mbäxqui bi yangui nangue yu nde yu zate.

18 Ne Ojaq da yangui nangue gätho 'be'a xan ts'o, ne 'bex da zixca bu mahëts'i bu di manda. Ga չspahu Ojaq gätho yu pa mazai. Ne hønt'a gam bemhbu a ya.

Yun zengua rán zegui

19 Dami zenguagui ts'u ra Prisca, ne'a rá ndø, nu'a ra Aquila, ne'u 'bupu rá ngu ra Onesíforo.

20 Nu ra Erasto bí copu Corinto. Nu'a ra Trófimo dá sopu Mileto ngue xan u.

21 Dami 'yøt' ra ts'edi gua ε 'bꝫ hin ní yøt' yꝫ pa xꝫn se. I pønh'na ran zøngua gätho yꝫ cu i 'bꝫcua, nu ra Eubulo ne ra Pudente, ne ra Lino, ne ra Claudia, ne gätho mi'da yꝫ cu 'bꝫcua, gätho i pønh'na ran zøngua.

22 Nu ma Hmuhꝫ ra Jesucristo da mbäx'a ni mbøi, ne di 'da ahꝫ rá mate Ojø. Ne hønt'a dá xi'a ya.

**Ra 'da'yohogui nangue ma Hmuh^h ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366